

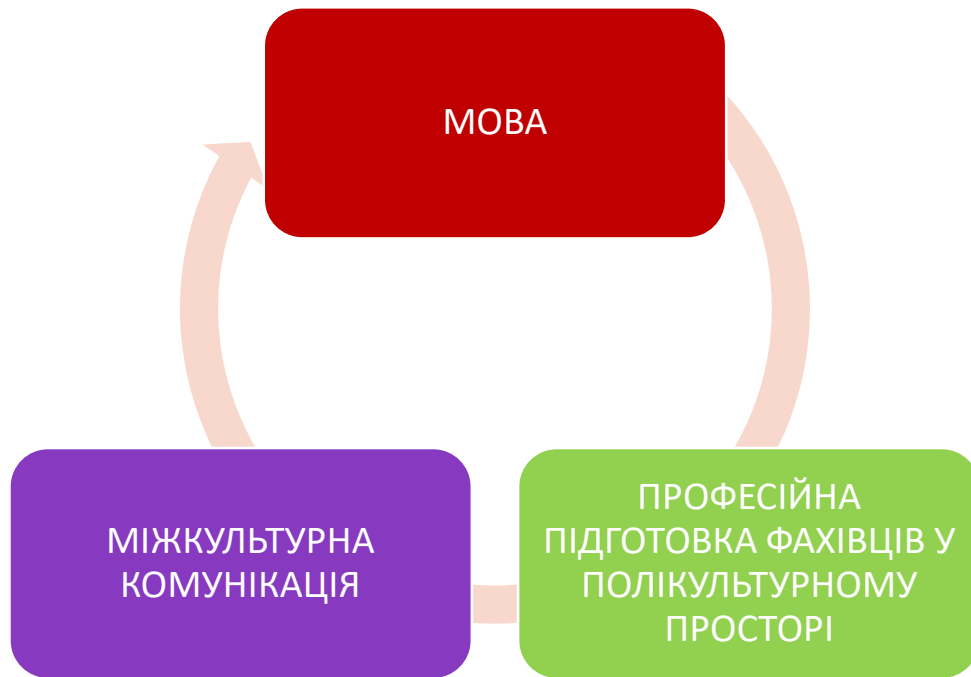

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ
І ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ**

Одеса
2024

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ І ПРОФЕСІЙНОЇ
ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ**

ХАРБІН – 2024

ОДЕСА – 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Державний заклад

«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського» (Україна)

Кафедра перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики

Освітньо-культурний центр «Інститут Конфуція»

Інститут педагогічної освіти і

освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (Україна)

Харбінський інженерний університет (КНР)

Університет Хосео (Республіка Корея)

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ
І ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ**

Харбін – 2024

Одеса – 2024

УДК: 378:81'25-027.512(062.552)

Авторський знак: А43

*Рекомендовано до друку рішенням вченої ради
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол № 15 від 25 квітня 2024 року)*

Актуальні проблеми філології і професійної підготовки фахівців у полікультурному просторі: Міжнародний журнал. – Випуск 7. – Харбін : Харбінський інженерний університет, 2024 – 145 с.

© Харбінський інженерний університет (м. Харбін, КНР), 2024

© Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна), 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	13
СЕКЦІЯ I. НАГАЛЬНІ ПИТАННЯ ВІТЧИЗНЯНОГО ТА ЗАРУБІЖНОГО ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА.....	16
<i>Bieliaievska Victoriia.</i> Translation Aspects of Conveying Emotive Content in the Series «The Crown»	16
<i>Gao Kaiyu.</i> A Study of The Translation Methods of Culture-Loaded Words in Chinese White Paper – A Case Study on China’s Armed Forces: 30 Years of UN Peacekeeping Operations	18
<i>Guo Yan.</i> A Study on The Untranstability and Translation Strategies of Machine-Assisted Translation in Military Texts	20
<i>Гуціна Віра.</i> «Blue Horse? Dancing Mountains» Роджера Желязни: враження перекладача <i>杜亚茹.</i> 翻译过程中词义选择的探究	21
<i>Ищенко Анна.</i> Особливості перекладу власних імен у Романах Дж. К. Роулінг Про Гаррі Поттера та серіалі «Fantastic Beasts»	24
<i>Li Baofeng, Suo Zhiyi.</i> On the Domestication of the English–Chinese Subtitle Translation with the Big Bang Theory as a Case	27
<i>Li Baofeng, Wen Yu.</i> Exploring Popular Science Translation Through the Prism of Adaptation Theory: Insights from The Economist's Scientific Narratives	28
<i>Li Xiaojie.</i> A Study on the Translation of the Subtitles of <i>Empresses in The Palace</i>	30
<i>Попович Елеонора.</i> Аналіз перекладацьких трансформацій у книзі Сюзанни Коллінз «Голодні Ігри»	31
<i>Popova Oleksandra.</i> Synergism Of Translation in the Academic Sphere	33
<i>Сонко Юрій.</i> Переклад Художніх Текстів: Виклики Та Можливості	36
<i>Wang Qingzhong, Li Shengnan, Yin Wenjie, Bai Jing, Guo Yan.</i> An Analysis of the Application of Artificial Intelligence in the Translation of Shipbuilding Engineering English Text - Taking Chatgpt as an Example	39
<i>Yang Zhibo.</i> Poems from the Perspective of Relevance Theory: A Case Study of Two Translation Versions of Xu Yuanchong and Zhu Manhua	40
<i>Zhang Xueqing, Liang Hong.</i> Cross-Model Comparison: The Effectiveness of Large Language Models in Translating Political Texts	42
СЕКЦІЯ II. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАГАЛЬНОГО І ЗІСТАВНОГО МОВОЗНАВСТВА.....	44
<i>Бошков Андрій.</i> Типологія дискурсу як об’єкта лінгвістичних досліджень	44
<i>Ivanenko Alexander V.</i> Chronicle Settlement <i>Оргоуць</i> : To the Issue of the Origin of the Oikonym	46
<i>Iliadi Alexander I.</i> East Slavic <i>Раба</i> : A Case of Mythologizing Of Social Terminological Semantics	48
<i>Tsapro Galyna, Olena Gryshchenko.</i> How One Can Fake it: Adverbs Revealing the Act of Deception	52
СЕКЦІЯ III. МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ В СУЧАСНОМУ ГЕОПОЛІТИЧНОМУ ПРОСТОРИ.....	55
<i>Li Baofeng, Wang Ruiqi.</i> Research and Enlightenment of Brazil’s Diversified Sports Diplomacy Strategy	55
<i>Muzychenko Ganna.</i> The Current Ukrainian Party Landscape	56
<i>Shi Yixuan, Li Baofeng, Hou Runhua.</i> Cross-Cultural Communication of South Korean Films from a Geopolitical Perspective	59
<i>Tang Qiang, Che Dewei.</i> The Strategies of China’s Image Construction in the Context of Multicultural Communication: a Case Study of the English Version of the 20th National Congress Report	60
<i>Wang Xiaohui, Li Hejuan.</i> Chinese-English Puns and Transmission of Cultural Values in Cross-Cultural Communication	61

5. Mounin, G. Les Problemes Theoriques de la Traduction. Paris: Editions Gllimard, 1963.
6. Guo Wanghao, Hu Fumao. Research on Neural Machine Translation Evaluation and Post-editing. Journal of Beijing Second Foreign Studies University. 2021, 43(05).
7. Huang Jinzhu, Fan Xinzhan, Li Feng, Zhang Keliang. Translation Strategy of Human-Machine Collaboration Based on Military Parallel Corpus. Journal of Luoyang Normal University. 2016, 35(08).
8. Li Yingjun. On the Translatability Limit and Untranslatability of Metaphor Translation: From the Perspective of Morphological Differences between Chinese and English. Journal of Xinjiang University (Philosophy, Humanities and Social Sciences). 2011, 39(03).
9. Ma Zuyi. A Brief History of Translation in China before the May Fourth Movement. Beijing: China Translation & Publishing Corporation, 1984.
10. Qin Hongwu. Structural Capacity of English-Chinese Translation Language: Based on the Study of Multi-Version Corpus. Foreign Languages (Journal of Shanghai International Studies University). 2010, 33(04).
11. Wang Kefei. Influence of Modern Translation on Chinese Language. Foreign Language Teaching and Research. 2002(06).
12. Wang Li. "Chinese Modern Grammar". Beijing: The Commercial Press, 1943 /1985.
13. Yang Yan. Research on Understanding and Translation of English Verb Nominalization. Language and Culture Studies. 2023, 26(01).
14. Yu Xin. On the Translation of Russian Military Terminology. China Science and Technology Terms. 2011, 13(01).
15. Zhang Hongwei. Study on the Untranslatability of the Phonological Beauty of Chinese Rhythmic Poetry. Journal of Xi'an University of Electronic Science and Technology (Social Science Edition). 2016, 26(06).
16. Zhao Qiurong, Wang Kefei. The Development of Modern Chinese Vernacular Prose from the Perspective of the Extension of Attributive Length: A Study on "A + Modifier + 的 + Noun" Attributive. Foreign Language Teaching and Research. 2020(01).
17. Zhu Anbo, Wei Shengxin. "Limitless Beauty, Translational Moderation" - Research on the Degree of Untranslatability of "Chong Er" Phenomenon. Chinese Translation. 2022, 43(04).

Гуціна Віра

*студентка ОПП 035 «Філологія» факультету іноземних мов,
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського», Одеса, Україна*

«BLUE HORSE, DANCING MOUNTAINS» РОДЖЕРА ЖЕЛЯЗНИ: ВРАЖЕННЯ ПЕРЕКЛАДАЧА

1. **Вступ.** Перекладач, який уперше відкриє оповідання «Blue Horse, Dancing Mountains» (див.: [2]) і почне перекладати без попередньої підготовки, буде подивований кількістю незрозумілих у культурному відношенні та неоднозначних у плані перекладу речей. Справді, значна кількість художніх засобів (епітетів, порівнянь, метафор) і описів нереального світу може кинути виклик професіоналізму будь-якого досвідченого перекладача, який до цього ще не мав справи з текстами Роджера Желязни, до творчого доробку якого, власне, належить «Blue Horse, Dancing Mountains».

2. Оповідання в цілому є оповіддю головного героя Корвіна про визначальну в його житті подію, в якій він не брав безпосередньої участі.

Невеликий обсяг тексту прямо пропорційний його значній інформаційній насиченості, яку перекладач має донести до читача. Зазначений твір Роджера Желязни (фактично – самостійний сюжет у рамках саги в жанрі фентезі «The Chronicles of Amber») занурює читача/перекладача у світ, де час не має меж, і в кожній Тіні він має свій темп, а інколи *навіть і колір* (про це явище див., напр., у: [1]). Ба більше, оптичні явища тут набувають властивостей фізичних об'єктів. Текст приголомшує яскравістю опису, в якому використано спеціальний, адекватний зображуваній ситуації, добір лексичних засобів, пор., Напр., *entire dance, almost immediately, brightness hung, brilliant flash, non-traditional rationality*.

3. Оповідання «Blue horse, dancing mountains» рясніє багатьма порівняннями, яким перекладач має знаходити якомога точніші еквіваленти. У разі, коли текстовий матеріал піддається дослівному перекладу (багато в чому це залежить від ресурсів мови призначення), потрібне вміння перекладача знайти відповідний контексту й культурному фону еквівалент чи синонімічну заміну (пор. *hardening to stone and cold as a demon's heart*).

4. Аналізуючи текст вихідної (англійської) мови, перекладач стикається з необхідністю (1) використання суми перекладацьких трансформацій (граматичних заміни, конкретизацій тощо), (2) пошуками перекладацьких відповідників, конкретизацій, контекстуальних заміни задля кращого перенесення змісту «Blue horse, dancing mountains» із системи кодів англійської лінгвокультури в самотутню систему будь-якої іншої (у нашому випадку – української) лінгвокультури.

5. Кілька слів про граматичні особливості тексту. Зображаючи пересування крізь Віддзеркалення/Тіні, переказуючи події, на яких будується сюжет, автор використовує граматичну конструкцію, яку ми спостерігаємо на прикладі речень «Trees changed their foliage even as I watched» або «Clouds collected as we ate». Ця граматична конструкція, що в тексті має особливе смислове навантаження, введена сполучником супутньої дії. У цих реченнях сполучник *as* використано на позначення часу та обставин, за яких відбувається дія в головному реченні, отже, в обох реченнях характеризується одночасність подій.

6. Лексичні та фразеологічні особливості. Що саме хоче сказати автор, коли в тексті з'являються картярські терміни «the Pattern», «Trumps»? Річ у тім, що зрозуміти їхнє призначення в тексті, а тому дібрати їм правильні перекладацькі відповідники, можна лише за умови знайомства з циклом «The Chronicles of Amber». Зокрема, достатньо буде навіть першої книги «Nine Princes in Amber», де Корвін потрапляє до Флори (одна з його сестер) та знаходить *колоду карт*, які відкривають один зі шляхів трансгресії крізь Тіні (паралельні світи). Отже, *Pattern* є Істинним Світом, а *Trumps* – тією колодою карт, завдяки якій герої можуть потрапити практично в будь-яку Тінь. Дуже гарною демонстрацією кластеру світів зі всесвіту «The Chronicles of Amber» є опис *Лабіринту* (власне, це і є *the Pattern*) з палаючим прозорим холодним вогнем та невидимими, наче плівка, бар'єрами. Пройшовши через нього, читач/перекладач потрапляє у потрапляє у потрібний йому світ, у реальний світ Amber або у його Тіні.

Цікаві усталені вислови, які Роджер Желязни використовує в оповіданні. Одним із таких прикладів є вираз «to be a little bit nuts», еквівалентом якого в

українській мові є «бути не в собі», що має усвідомлювати перекладач. Такою фразою Корвін нам описує Дворкіна (один із творців Амбера, а також Карт), згадуючи в останні часи їхніх зустрічей.

7. Висновки. Перекладачу треба зрозуміти, що, працюючи з цим оповіданням, він потрапляє у світ ілюзій та фантазій, тобто у світ, де нереальне стає цілком можливим, де рухи мають нову форму сприйняття та відтворення у текстовому описі. Не треба намагатися зрозуміти, як вогонь може бути холодним або як весь асфальт вкривається іскрами. *Важливо донести читачу ці вирази й ідеї саме так, як їх бачить автор.* Роджер Желязни має багату уяву, і читання його творів сприяє дотику реципієнта до справжнього всесвіту ілюзій.

Література:

1. Berman, G., Steen, C., Maurer, D. (2008). *Synesthesia: Art and the Mind*. McMaster Museum of Art ; ABC Art Books Canada.
2. The Collected Stories of Roger Zelazny (2009). *Volume Six: The Road to Amber*. NESFA Press.

杜亚茹

文学学士，硕士研究生，哈尔滨，中国

翻译过程中词义选择的探究

关键词: 词义 文本类型 文本内容 表达习惯

摘要: 汉语与英语两种语言由于不同的历史背景，文化背景，表达习惯等存在诸多不同。为此多年来学者们努力研究英汉两种语言之间的异同，通过对比分析实现两种语言规律的把握。翻译是将一种语言转换为另一种语言的一个跨文化过程，不可避免地会出现语意，词义问题。本篇通过大量的翻译实践以及翻译文本的欣赏与研究，主要分析翻译过程中词义的选择。本文发现翻译并不是简单地将每个词汇的意思从字典中照搬过来，然后组成一句话。翻译的过程中，每个词汇意思的选择都有一定的依据，词义选择的恰当，文本的可阅读性就高；反之将影响读者对文本的理解。所以要依据不同的状况，对词汇做出恰当分析。本篇主要分析，在翻译过程中遇到的一些词汇依据不同的文本类型，文本内容，文化背景等做出词义选择的案例。以期能够为翻译过程中遇到的词义选择问题提供一些建议和方法。

Abstract: There are many differences between Chinese and English because of their different historical background, cultural background and expression habits. For this reason, scholars have worked hard to study the similarities and differences between English and Chinese for many years to realize the mastery of the laws of the two languages through comparative analysis. Translation is a cross-cultural process of transforming one language into another, which inevitably appears semantic and semantic problems. Through a lot of translation practice and appreciation of the translated text, this paper mainly analyzes the choice of word meaning in the translation process. This paper finds that translation is not simply copying the meaning of each word from the dictionary and then forming a sentence. In the process of translation, the